

Αθήνα, 3 Αυγούστου 2023

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Πρωθυπουργό

Θέμα: «Η οξύτητα της κλιματικής κρίσης απαιτεί εθνικό σχέδιο και ριζικές μεταρρυθμίσεις για την προσαρμογή και την ανθεκτικότητα της ελληνικής κοινωνίας και οικονομίας»

Τον φετινό Ιούλιο η Ελλάδα πέρασε τραγικές στιγμές με ρεκόρ καμένων εκτάσεων από αγροδασικές πυρκαγιές όπου, κινδύνευσε μια στρατηγικής σημασίας αμυντική εγκατάσταση της χώρας. Είχαμε δυστυχώς απώλειες συνανθρώπων μας και τεράστιες απώλειες σε οικονομικές δραστηριότητες. Η καταστροφή στο φυσικό κεφάλαιο της χώρας είναι ανυπολόγιστη. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι:

- Η δασική πυρκαγιά στα Δερβενοχώρια κατέστρεψε έναν από τους τελευταίους πνεύμονες πρασίνου στην Αττική (115.500 στρέμματα).
- Η πυρκαγιά στη Ρόδο κατέκαψε 10% της έκτασης του νησιού (154.000 στρέμματα), εκ των οποίων μέρος αφορά και εκτάσεις του δικτύου NATURA 2000.
- Η πυρκαγιά στη Λαμία κατέστησε απαραίτητη την εκκένωση ακόμη και μέρους του βόρειου τμήματος της πόλης.
- Η έκρηξη πυρομαχικών στην 111 Πτέρυγα Μάχης στη Νέα Αγχίαλο έπληξε το κύρος των Ενόπλων Δυνάμεων της χώρας, κατέδειξε σημαντικά κενά στην προστασία κρίσιμων και ευαίσθητων υποδομών αλλά και έλλειψη συντονισμού.

Η κυβέρνηση, ακολουθώντας την ίδια στρατηγική με το καλοκαίρι του 2021, σπεύδει να αποδώσει την αδυναμία αντιμετώπισης των πυρκαγιών και των επιπτώσεών τους στην κλιματική κρίση και στον καύσωνα των ημερών. Όμως, αυτή η προσπάθεια απόδοσης ευθυνών κάπου αλλού (πχ. στην αυτοδιοίκηση) και όχι στη δική της ανετοιμότητα σκοντάφτει στα πραγματικά δεδομένα.

Οι προειδοποιήσεις της επιστημονικής κοινότητας για την κλιματική κρίση είναι γνωστές εδώ και πάνω από μια δεκαετία. Η χώρα μας διαθέτει από το 2016 θεσμοθετημένη Εθνική Στρατηγική Προσαρμογής, η οποία εκπονήθηκε με τη συμβολή της Ακαδημίας

Αθηνών και της Τράπεζας της Ελλάδος. Από τότε, έχουν παραχθεί θεσμικά εργαλεία που παρέμειναν όμως αδρανή, ενώ παρατηρείται σημαντική καθυστέρηση στην απορρόφηση κονδυλίων του Ταμείου Ανάκαμψης στον τομέα της πολιτικής προστασίας. Συνοπτικά, αναφέρονται ενδεικτικά τα εξής:

Α) Στον τομέα της δασοπροστασίας και της πρόληψης δασικών πυρκαγιών:

- Η Δημόσια Πολιτική Πρόληψης Δασικών Πυρκαγιών, που θεσμοθετήθηκε το 2019 στο πλαίσιο της Εθνικής Στρατηγικής για τα Δάση, καθώς και τα πιλοτικά έργα στις μικτές περιοχές δάσους-κατοικίας ουσιαστικά ακυρώθηκαν.
- Τα προγράμματα Antinero δεν εντάσσονται σε ένα ολοκληρωμένο σχεδιασμό δασοπροστασίας σε εθνικό επίπεδο, ενώ η όψιμη ανακοίνωση μελετών για τις μικτές ζώνες δάσους-κατοικίας μαρτυρά τις καθυστερήσεις.
- Το πιλοτικό πρόγραμμα κοινωφελούς εργασίας 5.066 εργαζομένων που υλοποιήθηκε τα έτη 2018-2019 για τη δασοπροστασία (αντιπυρική προστασία δασών) δεν είχε συνέχεια.
- Δεν προχώρησε η στελέχωση των Δασικών Υπηρεσιών παρότι επί διακυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ είχαν προγραμματιστεί και εγκριθεί 500 θέσεις στελεχών.
- Η μεταφορά των Δασικών Υπηρεσιών στο ΥΠΕΝ, που εξαγγέλθηκε επικοινωνιακά και πρόχειρα μετά τις πυρκαγιές του 2021, συνάντησε μεγάλα διοικητικά και τεχνικά προβλήματα.
- Η εφαρμογή των προτάσεων της Επιτροπής Goldammer (Φεβρουάριος 2019) καθυστερεί.

Β) Σε ό,τι αφορά την δασοπυρόσβεση και την πολιτική προστασία:

- Το Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, το οποίο ιδρύθηκε 'επικοινωνιακά' μετά τις πυρκαγιές του καλοκαιριού του 2021, «για την ασφάλεια της ζωής μας» δεν έχει ακόμη οργανόγραμμα.
- Ο Νόμος 4662/2020 της κυβέρνησης Μητσοτάκη για τα θέματα Πολιτικής Προστασίας παραμένει έως σήμερα ανενεργός.
- Τα ενταγμένα έργα Πολιτικής Προστασίας στο Ταμείο Ανάκαμψης παρουσιάζουν πρακτικά μηδενική απορρόφηση. Συνολικά, έχουν απορροφηθεί 938 χιλ. € από τα 187,5 εκατ. € των ενταγμένων έργων (0,5%). Κρίσιμες υποδομές και εξοπλισμός καθυστερούν.
- Οι προσλήψεις στο Πυροσβεστικό Σώμα σε εφαρμογή του ΠΔ 79/2022, όπου υπάρχουν 3.600 κενές θέσεις δεν έχουν ακόμη δρομολογηθεί, ενώ η κυβέρνηση εξήγγειλε μόλις 500 προσλήψεις μετά την καταστροφή. Και ενώ υπάρχει η διαθεσιμότητα 2.500 συμβασιούχων και εποχικών δασοπυροσβεστών.

Παράλληλα, οι πολιτικές για την προσαρμογή στην κλιματική κρίση πελαγοδρομούν μεταξύ Υπουργείων, με τα Περιφερειακά Σχέδια Προσαρμογής (υποχρέωση των Περιφερειών από το 2016) να μην έχουν ακόμη εγκριθεί στο σύνολο τους.

Η κυβέρνηση δεν ανταποκρίθηκε στην πρόταση του ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ να συζητηθεί στη Βουλή σε επίπεδο πολιτικών αρχηγών το μείζον θέμα της ανθεκτικότητας, ενώ ο Υπουργός Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας παρέπεμψε ‘σε επόμενο χρόνο’ την αποτίμηση της απόδοσης του κρατικού μηχανισμού, πιθανά για να μην αποκαλυφθούν λάθος χειρισμοί και παραλείψεις.

Επειδή η χώρα έχει να διανύσει δύο ακόμη μήνες υψηλού κινδύνου σε ό,τι αφορά τις πυρκαγιές,

Επειδή η οξύτητα και η έκταση των φαινομένων της κλιματικής κρίσης απαιτούν επιστημονικό σχεδιασμό και ριζικές μεταρρυθμίσεις σε όλες τις λειτουργίες της πολιτείας,

Επειδή η ανθεκτικότητα της χώρας, της κοινωνίας και οικονομίας, έναντι της κλιματικής κρίσης και των φυσικών καταστροφών αφορά στη βιωσιμότητα της κοινωνίας, της οικονομίας και των οικοσυστημάτων,

Επειδή παρατηρούνται σοβαρές αρρυθμίες που υποβαθμίζουν την ασφάλεια,

Επειδή η επικοινωνιακή διαχείριση της κρίσης από την κυβέρνηση δεν συνεισφέρει στην πολιτική προστασία και στην ασφάλεια της κοινωνίας, αλλά απαιτούνται στρατηγικές επιλογές και έργο,

Ερωτάται ο κ. Πρωθυπουργός:

1. Θα ενεργοποιήσει η κυβέρνηση τα εργαλεία που διαθέτει η πολιτεία προκειμένου να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της πρόληψης δασικών πυρκαγιών και της δασοπυρόσβεσης;
2. Πώς θα αποκαταστήσει τα ελλείμματα σε πολιτικές και δομές πρόληψης, ανθεκτικότητας και πολιτικής προστασίας και πώς θα αξιοποιήσει τις διαθέσιμες χρηματοδοτήσεις της ΕΕ;
3. Πώς σχεδιάζει να ανταποκριθεί σε επίπεδο σχεδιασμού και δημιουργίας επάρκειας στις νέες μεγάλες απαιτήσεις και προκλήσεις που δημιουργεί η κλιματική κρίση ώστε να έχουμε ανθεκτική και βιώσιμη κοινωνία και οικονομία;

Ο Ερωτών

Φάμελλος Σωκράτης

Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΣΥΡΙΖΑ ΠΣ